

În 1998, lumea scenei a sărbătorit o sută de ani de la crearea aceluia centru care a iradiat teatrul secolului: Teatrul de Artă din Moscova condus de K.S. Stanislavski și V.I. Nemirovici-Dancenko. Ca un preambul al acestui eveniment, la sfârșitul anului 1997, am reunit la Paris un număr important de universitari și regizori care au comentat noțiunea "teatrului de artă", teatru ce-și propune să restaureze modul de a face teatru, încredințând scenei sarcina de a se perfecționa pentru a putea doar astfel să se adreseze unui public ce consideră spectacolul ca un eveniment artistic. Giorgio Strehler, director al Teatrului Piccolo din Milano, care tocmai își sărbătorește cincizeci de ani de existență, a încarnat modelul european al teatrului de artă. El a vorbit la Vieux Colombier, sală-fetiș, căci acolo Jacques Copeau, la începutul de secol, a lansat primele manifeste pentru "un teatru de artă" în Franța, și și-a transformat discursul într-un program de viață. O lună după aceea, Strehler murea și textul pe care-l publicăm aici reprezintă testamentul său artistic.

Giorgio Strehler a animat o trupă, Piccolo Teatro, din 1947, și a constituit un repertoriu în care textele italiene au fost la sursa marilor sale succese: **Arlechino, slugă la doi stăpâni, Gâlcevile din Chioggia, Piațeta** de Goldoni, **Uriașii munților** de Pirandello, **Marea magie** de Eduardo de Filippo. El a realizat, de asemenea, spectacole memorabile cu **Galileo Galilei** sau **Opera de trei parale** impunându-se în anii '50 drept cel mai ilustru regizor brechtian. Pe de altă parte, moștenitor al tradiției italiene, Strehler a reînnoit spectacolul de operă semnând câteva capodopere scenice cu **Simone Boccanegra** de Verdi sau, indispensabila **Nuntă a lui Figaro** de Mozart. A fost un regizor profund marcat de muzică și continuu ședus de figura dirijorului care a vrut să fie. El e un precursor al întâlnirii teatrului cu opera din anii '60.

Strehler a fost o încarnare a figurii regizorului "luminilor", regizor încrezător în teatru și în om. Splendoarea spectacolelor sale l-au impus ca figură de vârf a teatrului de artă european. Și acest statut s-a confirma în anii '70 prin alte câteva reprezentații celebre cu **Regele Lear, Furtuna** sau **Livada de vișini**. Ultima sa realizare importantă a fost un spectacol-lectură cu **Faust**, testament scenic de astă-dată. Strehler a murit repetând Mozart: **Così fan tutte**. În seara de Crăciun inima i-a explodat.